

Beleidsplan 2021 – 2024

Stichting Streek- en Tuinbouwhistorie Westland

Westland
31 maart 2020

1. Inleiding

1.1 Aanleiding voor beleidsplan

Het vorige beleidsplan van de Stichting Streek- en Tuinbouwhistorie Westland (SSTW) dateert van 2016 en loopt tot en met 2020. Dit nieuwe beleidsplan voor de periode 2021-2024 vermeldt wat er binnen en buiten het museum en de bijbehorende historische tuin op het gebied van het scheppen, bevorderen en in stand houden van de Westlandse streek- en tuinbouwhistorie is gebeurd en wat er thans gebeurt en nog te gebeuren staat. De prioritering van deze beleidsvoornemens behoort bij de jaarlijkse vaststelling van de begroting voor het museum.

Twee zaken zijn ten tijde van dit schrijven zeer relevant om te benoemen.

Allereerst is het bestuur van SSTW gestart met een strategieplan voor de langere termijn (horizon: 2030). In dit traject zullen ook vele gesprekken gevoerd worden met stakeholders van het Westlands Museum. We sluiten niet uit dat dit te ontwikkelen strategische plan op punten leidt tot aanpassing van het nu voorliggende beleidsplan. De afronding daarvan is echter pas in de zomer voorzien en zal door de uitbraak van Covid-19 mogelijk naar het najaar opschuiven. De resultaten kunnen/konden dus niet meegenomen worden in de structurele subsidieaanvraag bij de gemeente Westland.

Een tweede aspect dat benoemd moet worden is de huidige crisis ten tijde van het indienen van de aanvraag. Het museum is dicht en onduidelijk is hoelang dat gaat duren. Financieel is dat uiteraard een behoorlijke aderlating. Ook op lange termijn zal dit consequenties hebben. Ons beleid is er op gericht een breder draagvlak te creëren bij donateurs en sponsors. Op dit moment krijgt met name het Westlands bedrijfsleven enorme tegenvallers te verwerken en valt niet te voorzien of de ambities van SSTW op het gebied van werving van sponsors en donateurs ook haalbaar zijn.

1.2 Geschiedenis van de Stichting

De SSTW, opgericht op 17 mei 1991, is tot stand gekomen na een fusie tussen de Stichting Tuinbouwhistorie, de Stichting Westlands Centrum voor Streekhistorie en het gemeentelijk Westlands Streekmuseum. Bij deze fusie tot het Westlands Museum is besloten om binnen de nieuw in te richten permanente expositie de nadruk te leggen op de Westlandse tuinbouwgeschiedenis, omdat het ontstaan van de (glas)tuinbouw de streek uniek maakt. Daarnaast wordt aandacht besteed aan de algemene geschiedenis van de streek. Het Westlands Museum is op 18 juni 1993 officieel geopend en op 7 december 2000 opgenomen in het Nederlands Museumregister. Sinds 21 maart 2001 voert het Westlands Museum het certificaat Geregistreerd Museum. ICOM, de internationale museumvereniging, hanteert de volgende definitie voor een museum: 'Een museum is een permanente instelling, niet gericht op het behalen van winst, toegankelijk voor publiek, die ten dienste staat aan de samenleving en haar ontwikkeling. Een museum verwerft, behoudt, onderzoekt, presenteert, documenteert en geeft bekendheid aan de materiële en immateriële getuigenissen van de mens en zijn omgeving, voor doeleinden van studie, educatie en genoegen'.

1.3 Doelstelling

De Stichting Streek- en Tuinbouwhistorie Westland heeft statutair ten doel:

'Het verwerven, beheren en exploiteren van een centrale vestiging ten behoeve van het streek- en tuinbouwhistorische werk in het Westland. Het anderzijds scheppen, bevorderen en in stand houden van mogelijkheden voor streek- en tuinbouwhistorisch werk in de meest ruime zin.'

De stichting verwezenlijkt dit doel door onder meer:

- het beheren en exploiteren van het museum met de bijbehorende historische tuin waarin de Westlandse streek- en tuinbouwhistorie centraal staat;
- het inrichten van tijdelijke tentoonstellingen, zowel binnen als buiten het museumcomplex;
- het verschaffen van informatie en het geven van cursussen;
- educatieve programma's voor het onderwijs;
- het stimuleren van historische belangstelling, historisch onderzoek en uitgave van publicaties;
- het op een verantwoorde, duurzame wijze bewaren van voorwerpen;
- het verschaffen van ruimte, middelen en materialen aan historische werk- en studiegroepen;
- het beheren van een bibliotheek en een documentatiecentrum.

In dit beleidsplan wordt, na een korte terugblik op hetgeen in de periode 2016-2020 is bereikt, stilgestaan bij de beleidsvoornemens voor de komende jaren.

2. Evaluatie Beleidsplan 2016 – 2020

In het vorige beleidsplan (2016 – 2020) zijn meerdere beleidsvoornemens vastgesteld. Hieronder is per voornemen weergegeven of het beoogde resultaat is gerealiseerd.

2.1 Van passief naar ervaren: GEREALISEERD.

De doelstelling om bezoekers de mogelijkheden te bieden zich te verdiepen in thema's door het opdoen van ervaringen, is heel goed van de grond gekomen. Voor volwassenen worden inmiddels zeer veel activiteiten georganiseerd rondom tentoonstellingen. Die vinden veelal in het museum plaats (lezingen, workshops, proeverijen), maar ook daarbuiten (fietsexcursies). Hiermee wordt tevens nieuw publiek getrokken. Ook voor kinderen is er inmiddels veel meer te beleven (digitale speelapparatuur, speurtochten) en dat geldt ook voor kinderen die met hun school het museum bezoeken (onderzoekend leren in kleinere groepjes)

2.2 Beeld huidige tuinbouw: NIET GEHEEL GEREALISEERD.

Het was onze intentie om met activiteiten een sterkere link te leggen met de huidige, moderne tuinbouwontwikkelingen. Als museum willen we immers aan de hand van het verleden uitleggen hoe het heden tot stand is gekomen. In de vaste opstelling wordt hier wel aandacht aan besteed, maar de mogelijkheden daarbinnen zijn beperkt. Om te komen tot een andere invulling zijn gesprekken gevoerd met Westlandse high-tech bedrijven, maar die hebben tot op heden nog niet geresulteerd in aanvullingen in ons expositieprogramma.

2.3 Vaste expositie om de drie/vier jaar 'updaten': NIET GEREALISEERD.

We hebben de afgelopen jaren fors geïnvesteerd in grote tijdelijke tentoonstellingen, zoals die over de Buitenplaatsen. Die tentoonstellingen waren zeer succesvol, maar vragen ook een behoorlijke tijdsinvestering van de kleine staf van het museum. Voor vernieuwing van de vaste expositie was de afgelopen jaren gewoonweg geen tijd. Dit voornemen zal in de komende beleidsperiode alsnog worden opgepakt.

2.4 Collectie kritisch bezien: GEREALISEERD.

Na de opschoning van 2014 zijn we consequent veel kritischer gaan kijken naar de vele objecten die we aangeboden krijgen.

2.5 Planmatig onderhoud: GEREALISEERD.

In 2016 is een onderhoudsplan geschreven, dat in 2019 nog eens is aangescherpt. We hebben daardoor veel beter zicht op de mogelijke, toekomstige kosten en bouwen ook de financiële reserve op om de benodigde verbeteringen/reparaties te kunnen uitvoeren.

2.6 Onderzoek naar haalbaarheid zonnecollectoren: NIET GEREALISEERD.

In de periode 2018-2019 is hier veel energie in gestoken. Financieel was het haalbaar om 90 panelen op het dak aan te brengen. De gemeente Westland weigerde de benodigde omgevingsvergunning vanwege de monumentale status van ons pand. Mogelijke alternatieven worden nu onderzocht en zo mogelijk uitgevoerd in de komende beleidsperiode.

2.7 Werving buiten het Westland: GEREALISEERD.

Dit is op een breed front gelukt. Dankzij de grotere exposities, met aansprekende thema's hebben we veel bezoekers van buiten het Westland mogen ontvangen. Alhoewel de aantallen niet exact bijgehouden kunnen worden, blijkt uit steekproeven dat mensen tot een straal van 50 km rondom het Westland naar ons toekomen. Daarnaast is het aantal touringcar-bezoeken enorm gestegen van 1 (2014) naar zo'n 30 in 2019.

2.8 Faciliteren historische werk- en studiegroepen: GEREALISEERD.

We bieden onze ruimtes regelmatig (om niet) aan voor het Westlands erfgoedveld, zoals het Genootschap Oud-Westland, Studiegroep Genealogie Westland en de Historische Vereniging Naaldwijk-Honselersdijk. Ook vinden studiedagen van Westlandse erfgoedmedewerkers in ons museum plaats. Verder hebben we diverse kleinere tentoonstellingen samen met de Westlandse historische verenigingen georganiseerd.

2.9 Gehele collectie digitaal vastleggen en beschikbaar stellen: OPGESTART.

We zijn druk bezig met het digitaliseren van onze collectie. Dit is mogelijk dankzij vele vrijwilligers en een recent toegekende subsidie van de gemeente Westland. Het voor het publiek beschikbaar stellen van al deze data zal geschieden in een project dat samen met het Historisch Archief Westland wordt opgepakt.

2.10 Onderzoek kunst in het museum GEREALISEERD.

Gesproken is met o.a. Kunsthuis 18 over plaatsing van kunst in onze historische tuin. Daar bleek onvoldoende belangstelling voor te bestaan. Daarnaast is gesproken met de Stichting Westlands Kunstmuseum over een verregaande samenwerking. Dit zal in de komende beleidsperiode worden geïntensiveerd.

2.11 Cursussen organiseren: BEPERKT GEREALISEERD.

In de afgelopen periode is een uitgebreide cursus Tuinbouwhistorie georganiseerd voor het maximum aantal deelnemer van 30. Dit voornemen zal ook in de komende beleidsperiode verder worden ontwikkeld en uitgevoerd.

2.12 Workshops organiseren: GEREALISEERD.

Het organiseren van workshops is fors toegenomen. Een aantal kunstzinnige workshops maken nu standaard deel uit van ons programma. Daarnaast organiseren we workshops die passen bij de dan geldende, grote tijdelijke tentoonstelling.

2.13 Educatie: van passief naar actief: DEELS GEREALISEERD.

In samenwerking met Westland Cultuurweb hebben we voor de expositie Buitenplaatsen in de Gouden Eeuw een speciaal lesprogramma ontwikkeld, gebaseerd op onderzoekend leren. Daar hebben we heel goede ervaringen mee opgedaan. Structureel gaan we onderwijs op de kaart zetten met behulp van een educatief medewerker die sinds september bij SSTW in dienst is en die, samen met het Historisch Archief Westland en Westland Cultuurweb gedurende drie jaar aan de slag gaat om lokaal erfgoed als standaardonderdeel in het lespakket van het primair onderwijs op te laten nemen, waarbij de vraag van de scholen het uitgangspunt is.

2.14 Westlandkaart: GEREALISEERD.

Uitgangspunt is dat deze website onderdeel wordt van het in samenwerking met het Historisch Archief Westland te ontwikkelen Historische Informatiepunt Westland. Dit komt de vindbaarheid van deze website (en van de Westlandkaart) ten goede.

2.15 Presentatie op locatie: BEPERKT GEREALISEERD.

De tentoonstelling over Provinciale wegen rond 1930 is in diverse verzorgingshuizen geplaatst, zodat de bewoners ook van deze informatie kennis konden nemen. De hoeveelheid werk die samenhangt met het organiseren van presentaties op locatie, heeft uitbreiding van deze activiteit tot nu toe in de weg gestaan. Wel zijn enkele speciale lokale presentaties gemaakt, onder andere voor Kom in de Kas en bij de opening van De Veiling. Dit voornemen zal in de komende beleidsperiode verder worden uitgewerkt.

2.16 Signaalgever voor de gemeente Westland: DEELS GEREALISEERD.

De gemeente heeft minder uren beschikbaar voor een beleidsmedewerker cultuur/erfgoed. Desondanks hebben wij in de afgelopen jaren een prettige samenwerking ondervonden met de vorige en de nieuwe beleidsmedewerker. Wij hopen als kernpartner in de toekomst het geluid vanuit het erfgoedveld nog beter te kunnen laten horen en treden daarover in de komende beleidsperiode in overleg met de gemeente Westland.

2.17 Ondersteuning Westlands erfgoedveld: GEREALISEERD.

SSTW zit een halfjaarlijks overleg voor, waarbij alle Westlandse erfgoedinstellingen vertegenwoordigd zijn. Om af te stemmen en om signalen te vernemen. Fysiek bieden wij de erfgoedverenigingen vergader- en tentoonstellingsruimtes aan. Met de initiatiefnemers 'Kunstmuseum Westland' zijn we in gesprek om te komen tot een samengaan, waarvan het resultaat zou moeten zijn dat er meer Westlandse kunst in ons museum te zien is.

2.18 Samenwerking met het Sociaal Domein: OPGESTART.

Wij vinden het belangrijk om ook de mensen te bereiken die extra steun nodig hebben. We ontvangen inmiddels al veel groepjes bewoners uit verzorgingstehuizen, maar ook groepen ouderen die bv. via De Vereniging ons museum bezoeken. In samenspraak met Westland Cultuurweb en Vitis Welzijn, willen we in de komende jaren komen tot structurele programma's.

2.19 Aanpassing bestuursvorm: OPGESTART

De aanzet voor een duidelijker scheiding tussen de taken van het bestuur, van de professionals en de vrijwilligers is klaar en zal in 2020 worden gerealiseerd.

2.20 Nieuwe website: GEREALISEERD

In 2019 is de website aangepast.

2.21 Aanpassing salariskosten en financiële rapportage: GEREALISEERD

De rapportages zijn adequaat. De salariskosten zijn teruggebracht en het aantal FTE is gedaald van 3.2 naar 1.6. Gezien de werkdruk van zowel professionals als vrijwilligers wordt in de komende periode bekeken een uitbreiding met 0.4 FTE mogelijk is.

2.22 Nadruk op toename museale activiteiten: DEELS GEREALISEERD

Het aantal wisselexposities is sterk toegenomen. Daarvoor is budget beschikbaar, zodat aangesloten wordt bij het doel, de opzet en kwaliteit van de vaste tentoonstelling.

3. Trends en ontwikkelingen

Er zijn verschillende trends en ontwikkelingen binnen de maatschappij, bij de overheid en in de museumbranche die van invloed zijn op de ontwikkelmogelijkheden van het Westlands museum.

Vergrijzing

Het komende decennium gaan veel mensen met pensioen. Dat biedt kansen door een toename van de potentiële museumbezoekers en -donateurs, maar tegelijkertijd is de verwachting dat eenzaamheid toeneemt en men meer zorgtaken krijgt. Door de hogere pensioenleeftijd wordt werving van vrijwilligers een probleem.

Financiële middelen

Musea zijn voor een groot deel afhankelijk van (financiële) ondersteuning door de overheid en fondsen. Subsidies zijn mede afhankelijk van de conjunctuur. Er is nagenoeg geen belangstelling bij het bedrijfsleven voor een structurele financiële steun aan het museum. Nieuwe concepten voor inkomstenvorming blijven nodig, waarbij het voor musea noodzakelijk is hun bestaansrecht te kunnen aantonen en te verantwoorden.

Behoud landschap en erfgoed

Nederland en het Westland staan voor uitdagingen die grote invloed hebben op het landschap, de directe woon- en leefomgeving en dus ook op het behoud van ons erfgoed. Er is een groeiende vraag naar cultureel aanbod, waarbij de uitstraling van de regio en de versterking van het vestigingsklimaat belangrijke rollen spelen. Dit biedt kans voor kleine, lokale musea die terug kunnen vallen op 'eigenaarschap' van de lokale gemeenschap.

Digitalisering

Het gebruik van multimedia is in de gedigitaliseerde samenleving niet meer weg te denken. Musea zijn voor hun activiteiten niet alleen meer aangewezen op het fysiek laten zien van voorwerpen, geven van informatie of delen van kennis. Daarvoor zijn kennis, competenties, systemen en middelen nodig. Tegelijkertijd geeft persoonlijk contact een extra dimensie aan interactie en het met passie verbinden van heden en verleden.

Westlandse verbondenheid

In het Westland heerst een sterk streekgevoel en er is een grote bereidheid om zich in te zetten voor goede doelen, zoals vrijwilligerswerk en door middel van financiële bijdragen. Tentoonstellingen en andere activiteiten hebben in de afgelopen jaren laten zien dat Westlanders geïnteresseerd zijn in de wortels van hun streek mits zij daartoe worden 'uitgedaagd', bijvoorbeeld via het vertellen van persoonlijke verhalen.

Tegelijkertijd is er sprake van een afnemende natuurlijke relatie tussen Westland(ers) en de glastuinbouwsector. Door schaalvergroting en afname van het aantal tuinbouw-gerelateerde bedrijven hebben jonge Westlanders niet meer 'automatisch' contact met en kennis van de tuinbouwwereld. Ook verwelkomt het Westland veel nieuwe inwoners, zowel vanuit de regio als van buiten Nederland die niet een directe binding hebben met de eigenheid en historie van de streek.

Deze constatering waren voor het museum aanleiding in gesprek te gaan met diverse stakeholders, zoals vrijwilligers, musea in de regio, het erfgoedveld, bibliotheken en Cultuurweb, fondsen en andere, aanverwante organisaties zoals Bezoek Westland en HortiCampus. Doel daarvan is het verdiepen van de voor het museum relevante omgeving, zodat mensen en middelen gerichter kunnen worden ingezet voor de doelen die de SSTW zich stelt. Afronding wordt voorzien in het vroege najaar van 2020.

4. Beleidsvoornemens

In de jaren 2021-2024 ondernemen wij vele initiatieven om de positie van het Westlands Museum verder te versterken. Een aantal van de voorgenomen beleidsvoornemens betreffen zaken die ook al in het plan 2016-2020 stonden en die nog niet opgepakt zijn of worden voortgezet. Maar uiteraard liggen onze ambities hoger en willen we op diverse terreinen slagen maken. Deze worden hieronder benoemd. Kanttekening daarbij is dat het Strategisch plan met een doorkijk naar 2030 zou kunnen leiden tot aanpassingen. Uiteraard wordt de gemeente Westland geïnformeerd over de uitkomsten van dat plan en betrokken bij een eventuele aanpassing van het Beleidsplan 2020 – 2024.

4.1. Museum en historische tuin

Als museum hebben we enkele jaren terug besloten om naast de vaste expositie en de historische tuin jaarlijks één grote en drie kleine tentoonstellingen te organiseren. Voor de grote tentoonstellingen wordt steeds financiële ondersteuning gezocht bij fondsen, omdat de benodigde forse investeringen voor het museum zelf niet haalbaar zijn; wij kunnen slechts een deel voor onze rekening nemen. De kleine tijdelijke tentoonstellingen, die wij geregeld in samenwerking met Westlandse historische verenigingen maken worden deels uit eigen budget bekostigd. Om de voorgenomen activiteiten ook daadwerkelijk te kunnen realiseren zal voor de beleidsperiode een tentoonstellingsplan worden opgesteld, waarin vooruitgekeken wordt op de benodigde en beschikbare mensen en middelen. Voor het organiseren van tentoonstellingen zal ook meer samenwerking met andere partijen worden gezocht. Op tentoonstellingsgebied hebben wij de volgende voornemens:

Beeld huidige tuinbouw

De moderne (en toekomstige) tuinbouw is nog niet voldoende zichtbaar in het museum. En dat is nodig, want terugblikken op het verleden, op de historie wordt pas zinvol en leerzaam als de relatie met het heden duidelijk wordt. Het museum ontbeert het geld en de ruimte om een modern kascomplex te bouwen, maar door gebruik te maken van moderne visuele middelen, via beeld en geluid, kan ook een goed beeld worden geschetst van de moderne tuinbouw. Een tuinbouw die energieneutraal, emissievrij en duurzaam is. Daarnaast blijft het uiteraard wenselijk om, passend binnen de uitgangspunten en mogelijkheden van het museum relevante moderne objecten te verwerven. Het museum is er niet om ‘propaganda’ te voeren, maar kan wel bijdragen aan het laten zien van een realistisch, gunstiger beeld over de tuinbouwsector bij mensen ‘van buiten’. Om dit te kunnen realiseren is ondersteuning vanuit de (toeleveranciers uit de) tuinbouwsector onontbeerlijk.

Vaste expositie

De vaste expositie verschaft het publiek een goed inzicht in de historie van de streek en de tuinbouw, van de Romeinen tot aan het heden. Deze tentoonstelling wordt 10 – 15 jaar gebruikt, maar zal mede ten behoeve van de terugkerende bezoekers eens in de drie tot vier jaar een ‘update’ krijgen. Dit betekent dat de vaste expositie, gedeeltelijk wordt voorzien van nieuwe objecten met behoud van het centrale verhaal van de expositie.

Collectie

De collectie is behoorlijk op peil. Nader bekeken wordt of de collectie uitgebreid kan worden met een aantal schilderijen uit heden en verleden, zodat ook op die manier getoond kan worden hoe onze streek er uit ziet/zag en welke positie de (glas)tuinbouw daarbinnen heeft/had.

Samenwerking met Stichting Westlands Kunstmuseum

Met de initiatiefnemers van het Westlands Kunstmuseum hebben we de intentie uitgesproken om dit initiatief onderdeel te laten worden van het Westlands Museum. In de komende tijd zullen we onderzoeken welke faciliteiten er nodig zijn en gerealiseerd kunnen worden om op klimatologisch verantwoorde manier (bruikleen)kunst te kunnen exposeren. De huidige accommodatie voldoet niet aan die eisen.

'Gezond eten' als thema

Samen met Vitis Welzijn gaan we de mogelijkheden onderzoeken om (de activiteiten van) het museum en met name de historische tuin mede te richten op gezond eten.

Presentaties op locatie

De oudere Westlander heeft vaak veel belangstelling voor het verleden. Met de vergrijzing neemt het aantal mensen toe dat minder makkelijk naar het museum kan komen én vaak nog niet zo behendig is met internet. Juist voor die mensen wil het museum er ook zijn, door naar ze toe te gaan. Of door te organiseren dat zij naar ons toe kunnen komen. In de komende beleidsperiode wordt deze ambitie uitgebouwd. De conservator zal op verzoek lezingen verzorgen over historische onderwerpen en enkele tijdelijke exposities worden na beëindiging in het museum – zo mogelijk in samenwerking met de lokale historische vereniging - aangeboden aan tehuizen, om ze daar tijdelijk te plaatsen. Het museum maakt daardoor regelmatig een tour door het Westland.

4.2. Faciliteren historische werk- en studiegroepen

Het museum blijft om-niet onderdak geven aan het Westlands erfgoedveld en de coördinatie op zich nemen van de afstemmingsoverleggen. Ook met de kleinere Westlandse musea (incl. die in Midden-Delfland) wordt een jaarlijks afstemmingsoverleg gepland. In samenwerking met Westland Cultuurweb verzorgen we de jaarlijkse erfgoeddag in ons museum, bedoeld als educatief project voor alle Westlandse erfgoedvrijwilligers.

4.3. Bibliotheek en documentatiecentrum

Het museum bezit een grote bibliotheek met vrijwel alle documenten, boeken en artikelen op de thema's 'Westlandse streekhistorie' en 'tuinbouw'. Daarnaast bezitten we vele tienduizenden ansichtkaarten en foto's van het Westland. Wij willen die graag digitaal beschikbaar stellen en om dat mogelijk te maken zal in de komende jaren fors geïnvesteerd worden, in manuren en in geld.

Gehele collectie digitaal vastleggen

Ons museum bezit ongeveer 130.000 data die we op termijn allemaal digitaal beschikbaar willen stellen. Een deel daarvan is reeds af, maar zo'n 75.000 stuks moeten nog digitaal gemaakt worden. Daar zijn de komende jaren vele vrijwilligers mee actief. Dankzij subsidie van de gemeente kunnen we hardware aanschaffen die dat langdurige werk kan versnellen.

Historisch Informatiepunt Westland

Om een breed publiek enthousiast te maken voor het historisch erfgoed is het van belang dat kennis (ook) digitaal beschikbaar is. Daarom ontwikkelt het museum, in samenwerking met het Historisch Archief Westland (HAW) in de komende jaren een website waarmee alle documenten die met het Westlands erfgoed te maken hebben digitaal ontsloten worden: het Historisch InformatiePunt Westland (HIP). Museum én archief trekken hier samen in op. Het is echter de bedoeling dat het hele Westlandse erfgoedveld zich aansluit. Om dit te realiseren zal het Westlands Museum alle historische verenigingen, werkgroepen enz. stimuleren en begeleiden. Vanuit de gemeente Westland is een budget beschikbaar voor het museum voor realisatie van deze website. In 2020 wordt het plan tot

realisatie van het HIP uitgewerkt. In overleg met de gemeente zal bepaald worden wie de uiteindelijke 'eigenaar' wordt van het HIP. Dit heeft uiteraard consequenties voor de exploitatiekosten in de toekomst (jaarlijks onderhoud, updates, hosting). In de begroting voor de jaren 2021-2024 zijn deze kosten (nog onbekend hoe hoog) niet opgenomen.

4.4. Educatie

Een kerntaak van het museum is om kinderen te laten kennismaken met hun wortels: de streek en de tuinbouw. Met de inrichting van het museum is hier nadrukkelijk rekening mee gehouden. Het streven is erop gericht dat iedere Westlandse klas (de groepen 6, 7 of 8) minimaal één keer naar het Westlands Museum komt. In september 2019 is in samenwerking met Westland Cultuurweb en het Historisch Archief Westland een driejarig project gestart om erfgoededucatie structureel van de grond te krijgen in het Westlandse primair onderwijs. Daartoe is een medewerker aangesteld voor ongeveer 450 uren per jaar. Uitgangspunt is de vraag van de scholen en doelstelling is om over drie jaar een breed concept uitgewerkt te hebben dat zichzelf kan bedruipen.

4.5. Ruimtelijke ontwikkeling Westland

Bescherming materieel en immaterieel Westlands erfgoed

Het Westland is een innovatieve streek met specifieke eigenschappen. Het heeft ons veel goeds gebracht. Maar tegelijkertijd komt met die vernieuwingsdrang ons materieel en immaterieel erfgoed in de verdrukking. Wij zien het als onze taak om dat erfgoed actief te beschermen en zijn sinds kort in overleg met het brede Westlandse erfgoedveld om tot positieve plannen te komen. In de komende jaren willen we dan (gezamenlijk) een ideale gesprekspartner zijn voor de gemeente, de inwoners en de bedrijven, zodat verlies van ons dierbare erfgoed voorkomen wordt.

Inbreng in ontwikkeling ruimtelijke plannen

We willen samen met de gemeente de mogelijkheden onderzoeken om bij het museum aanwezige kennis (alsook bij de lokale historische verenigingen) over materieel en immaterieel erfgoed in te brengen bij de ontwikkeling van ruimtelijke plannen.

4.6. Sociaal domein

Het Westlands Museum wil haar maatschappelijke betrokkenheid ook tonen door actief te zijn in het sociaal domein. We willen mensen ondersteunen die dat nodig hebben. De komende beleidsperiode wordt benut om te bezien welke behoefte er in het veld ligt, om die te leggen naast de mogelijkheden die het museum heeft om hen een oplossing te bieden. Samenwerking wordt daarin gezocht met Vitis Welzijn en Cultuurweb.

4.7. Relatie met ontwikkelagenda Cultuurkoers 2030

Met de hiervoor genoemde beleidsvoornemens wil de SSTW haar taak als kernpartner samen met de gemeente Westland verder vormgeven. En verder invulling geven aan haar hoofddoel: Het scheppen, bevorderen en in stand houden van mogelijkheden voor streek- en tuinbouwhistorisch werk in de meest ruime zin. Daartoe behoort het beheren en exploiteren van het Westlands Museum, maar zeker ook het op andere plekken, op andere manieren en voor andere doelgroepen laten zien en ervaren wat de streek Westland heeft gemaakt tot wat zij nu is. En wat zij mogelijk wordt.

Vanuit haar doelstelling en voorgenomen activiteiten ziet de SSTW voor haar met name een rol weggelegd bij de volgende thema's uit de ontwikkelagenda, zoals opgenomen in de nota 'Westland Cultuurkoers 2030':

UITGANGSPUNT 1

BESTAAND CULTUURBELEID: RUIMTE VOOR DOORGROEI EN INNOVATIE

Thema 1.1

Stimuleren van nieuwe ideeën en innovaties in kunst, cultuur en erfgoed.

Thema 1.3

Stroomlijnen van gemeentelijk erfgoedbeleid: samenwerking en afstemming in samenwerking met erfgoedpartners. Inclusief Historisch Informatie Punt.

UITGANGSPUNT 2

ONDERWIJS: CULTUUR ALS BASIS VOOR LEVENSLANG LEREN

Thema 2.2

Vergroten van het cultuurhistorisch besef (DNA) van Westland

UITGANGSPUNT 3

ZORG EN WELZIJN: CULTUUR MAAKT BETER

Thema 3.1

Bestrijden eenzaamheid onder ouderen.

Thema 3.2

Vergroten van cultuurdeelname voor mensen met een beperking.

UITGANGSPUNT 4

OPENBARE RUIMTE: ZONDER ERFGOED IS WESTLAND NIET ZICHZELF

Thema 4.1

Beter afstemmen en inbedden van erfgoed in de openbare ruimte (kunst, monumenten en archeologie) in samenspel met de omgevingsvisie.

Thema 4.2

Ontwikkelen van erfgoedroutes ('erfgoedparels') om een beeld te geven van vroeger in relatie tot het heden.

Thema 4.3

Onderzoek doen naar de haalbaarheid van een Kunstmuseum in Westland.

Thema 4.4

Een vervolg geven aan het geïnventariseerde gemeentelijk kunstbezit en betere inbedding van kunst in de openbare ruimte.

5. Organisatie

5.1. Bestuur

Gewijzigde vorm

Het vormgeven van een nieuwe bestuursvorm heeft in de afgelopen beleidsperiode de nodige aandacht gekregen, maar is nog niet volledig uitgedomd in een concretisering. Het bestuur van de stichting Streek- en Tuinbouwhistorie, thans bestaande uit zes personen zal op korte termijn haar inrichting zodanig veranderen dat efficiënter en adequater kan worden geacteerd. Het bestuur richt zich meer op de lange-termijn en op de strategie. De uitvoering van de dagelijkse activiteiten vindt plaats door de professionals in dienst van het museum, met op afstand ondersteuning door het Dagelijks Bestuur, bestaande uit voorzitter, secretaris en penningmeester. Naast het Dagelijks Bestuur komen er vier tot zes bestuursleden met ieder een eigen portefeuille.

Bestuur niet op volle sterkte

Mede gezien de leeftijden van de huidige bestuursleden en de lange zittingsduur, is de verwachting dat een groot deel van de bestuursleden in het komende jaar vervangen wordt.

5.2. Professionals

Door uitbesteding (schoonmaak) en het overnemen van taken door vrijwilligers (horeca en aansturing historische tuin) is het aantal FTE teruggebracht naar 1.6. Dit heeft uiteraard een financieel voordeel, maar leidt er tevens toe dat zowel de conservator als de medewerker PR geconfronteerd worden met een (te) hoge werkdruk en het 'weglekken' van uren die besteed moeten worden aan werkzaamheden die beter door een ander ingevuld zouden kunnen worden. Daarom wordt bezien of een (tijdelijke) uitbreiding van uren mogelijk is, specifiek ten behoeve van de inzet voor horeca en inkoop. Realisatie is afhankelijk van de beschikbaarheid van structurele inkomsten.

5.3. Vrijwilligers

Evenals vele andere organisaties is de SSTW sterk afhankelijk van de inzet en aanwezigheid van vrijwilligers. Wij prijzen ons gelukkig met een grote groep, zeer betrokken vrijwilligers maar dienen in de komende beleidsperiode het vrijwilligersbeleid verder vorm te geven. Voor een deel betreft dat de beschikbaarheid van voldoende vrijwilligers, voor een ander deel betreft dat het benoemen van vitale functies (zoals ICT) en het verkleinen van de risico's bij onverhoopte uitval.

6. Planning

De beschreven beleidsvoornemens worden volgens onderstaande planning opgepakt. Uiteraard kan gedurende de rit een aanpassing in de prioritering ontstaan, al naar gelang de ontwikkelingen.

	2021	2022	2023	2024
Beeld huidige tuinbouw				
Vaste expositie				
Collectie				
Samenwerking kunstmuseum				
Gezond eten als thema				
Presentaties op locatie				
Faciliteren Westlands erfgoedveld				
Gehele collectie digitaal vastleggen				
Historisch Informatiepunt Westland				
Educatieproject primair onderwijs				
Bescherming erfgoed				
Alternatieven aanwenden zonne-energie				
Vormgeven signaalfunctie voor gemeente				
Beleidsplan vrijwilligers				
Meerjaren-tentoonstellingsplan				
Bestuursvorm aanpassen				
Communicatieplan				
Cursussen				
Sociaal domein				

7. Financieel

Het is onmogelijk een volwaardig museum te runnen zonder financiële ondersteuning van de overheid. Het bestuur van de stichting is de gemeente Westland dan ook dankbaar voor de structurele ondersteuning die wordt geboden. Daarmee toont zij aan grote waarde te hechten aan de werkzaamheden en doelstelling van het Westlands Museum.

In de afgelopen jaren zijn er in de begroting voor de jaren 2016 - 2020 keuzes gemaakt, waardoor het museum (bijna) al haar taken en voornemens heeft kunnen uitvoeren en uiteindelijk een bescheiden overschot is gerealiseerd. Dit staat in scherp contrast met de jaren daarvoor en is alleen mogelijk geweest door scherp te snijden in de loonkosten, door het organiseren van tentoonstellingen en activiteiten die veel bezoekers hebben getrokken en door het aanwenden van fondsen of eenmalige subsidies voor activiteiten of projecten.

Uitgangspunt van de SSTW is en blijft dat met de subsidie van de gemeente Westland de basisinfrastructuur (zoals professionals, gebouw en apparatuur) van het Westlands Museum in stand gehouden kan worden. Voor tentoonstellingen en andere activiteiten, nieuwe speerpunten en beleid worden de andere inkomsten van het museum (hoger resultaat, fondsen, sponsoren, éénmalige subsidies) aangewend. Dit geldt ook voor nieuwe en grote vervangingsinvesteringen en voor het verwerven van nieuwe collectie.

Om dit mogelijk te maken zal de komende jaren ingezet worden op het uitbreiden van het bestand aan sponsoren en donateurs. Omdat er aanzienlijke schommelingen zijn in de behaalde resultaten van entreebewijzen en consumpties zijn de inkomsten daarvan conservatief ingeschat.

In afwijking van eerdere jaren is rekening gehouden met extra personeelslasten voor de ondersteuning van de horeca-activiteiten. Deze zijn de laatste jaren voor een groot deel ingevuld door vrijwilligers, maar geconstateerd is dat de staf eveneens een aanzienlijk deel van haar uren dient te besteden aan deze activiteit. De eigenlijke werkzaamheden komen daarmee in het gedrang. Om weglekken van capaciteit te voorkomen is rekening gehouden met een budget van € 15.000 voor een nieuw aan te stellen 'medewerker horeca'. Daarnaast is rekening gehouden met een jaarlijkse verhoging van de loonkosten met 2% en is extra geld beschikbaar gesteld voor aanpassingen van de vaste tentoonstellingen en voor extra onderhoud van de historische tuin.

Financieel meerjarenplan voor exploitatie 2021 tot en met 2024

BATEN	realisatie	jaarplan	meerjaren	meerjaren	meerjaren	meerjaren
	2019	2020	begroting	begroting	begroting	begroting
	€	€	€	€	€	€
Bijdragen						
Gemeente Westland: expl.subsidie	187.604	188.000	192.500	192.500	192.500	192.500
Stichting WNME: subsidie	180	200				
Gemeente Midden Delfland: subsidie	500	500	500	500	500	500
Sponsors	488	4.000	4.000	8.000	10.000	12.000
Fondsen	0	2.500	0	0	0	0
Donateurs	14.131	15.000	16.000	16.500	20.000	20.600
Giften	2.534	600	600	600	600	600
	<u>205.437</u>	<u>210.800</u>	<u>213.600</u>	<u>218.100</u>	<u>223.600</u>	<u>226.200</u>
Toegang						
Entreebewijzen	35.651	24.500	28.200	28.200	28.200	28.200
Lezingen/workshops	0	0	0	0	0	0
Verhuur ruimte	1.074	0	0	0	0	0
	<u>36.726</u>	<u>24.500</u>	<u>28.200</u>	<u>28.200</u>	<u>28.200</u>	<u>28.200</u>
Verkopen						
Activiteiten	14.280	3.000	3.500	3.500	3.500	3.500
Consumpties	54.545	35.000	40.000	40.000	40.000	40.000
Boeken	5.832	2.500	2.500	2.500	2.500	2.500
Groenten	5.921	6.000	5.500	5.500	5.500	5.500
Souvenirs & overige	2.495	2.000	2.000	2.000	2.000	2.000
	<u>83.073</u>	<u>48.500</u>	<u>53.500</u>	<u>53.500</u>	<u>53.500</u>	<u>53.500</u>
Overige inkomsten						
Rente	13	0	0	0	0	0
Overige inkomsten	35	0	0	0	0	0
	<u>47</u>	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>0</u>
Totaal inkomsten	<u>325.282</u>	<u>283.800</u>	<u>295.300</u>	<u>299.800</u>	<u>305.300</u>	<u>307.900</u>
Ten laste van de vrije reserves			2.300	1.400		
	<u>325.282</u>	<u>283.800</u>	<u>297.600</u>	<u>301.200</u>	<u>305.300</u>	<u>307.900</u>

LASTEN	realisatie	jaarplan	meerjaren	meerjaren	meerjaren	meerjaren
	2019	2020	begroting	begroting	begroting	begroting
	€	€	€	€	€	€
Personeel en vrijwilligers						
Salarissen, sociale lasten en pensioenen	143.447	146.000	162.600	166.100	169.500	171.500
Ziekteverzuimkosten	3.992	4.600	5.000	5.000	5.000	5.000
Saanhorigheidsbevordering	6.716	5.500	5.500	5.500	5.500	5.500
Overige kosten	4.804	1.500	1.500	1.000	1.000	1.000
	158.959	157.600	174.600	177.600	181.000	183.000
Huisvestingskosten						
Onderhoud gebouwen en terrein	7.917	5.000	4.000	4.000	4.000	4.000
Dotatie voorziening grootonderhoud	25.210	2.800	7.000	7.000	7.000	7.000
Energie, water, vuilafvoer	12.384	14.000	14.000	14.000	14.000	14.000
Verzekeringen	5.767	6.300	6.000	6.000	6.000	6.000
Rioolheffing, OZB, waterschap	7.033	7.900	8.700	8.900	9.500	9.900
Schoonmaak	8.356	9.500	9.100	9.300	9.500	9.700
Depot	17.887	19.000	18.500	18.700	18.900	19.100
	84.554	64.500	67.300	67.900	68.900	69.700
Overige exploitatie						
Overige exploitatie	7.419	7.200	7.000	7.000	7.000	7.000
Accountantskosten	2.800	3.400	3.000	3.000	3.000	3.000
	10.219	10.600	10.000	10.000	10.000	10.000
Museale activiteiten						
Onderhoud collectie	0	500	0	0	0	0
Aankoop collectie en bibliotheek	728	2.500	0	0	0	0
Vaste tentoonstelling	0	1.000	2.000	2.000	2.000	2.000
Vervanging technische installaties	0	1.000	500	500	500	500
Tijdelijke tentoonstelling	12.815	4.000	5.000	5.000	6.000	6.000
Tentoonstellingen wagenshuur	138	3.000	1.500	1.500	2.500	2.500
Abonnementen/contributies	1.684	1.800	1.800	1.800	1.800	1.800
Kosten educatie	491	250	500	500	1.200	1.000
Kosten historische tuin	3.499	4.000	4.500	4.500	4.500	4.500
	19.356	18.050	15.800	15.800	18.500	18.300
Inkoop						
Consumpties	18.955	17.000	16.000	16.000	16.000	16.000
Boeken	3.921	500	500	500	500	500
Groenten en verpakkingsmateriaal	441	600	400	400	400	400
Souvenirs & overig	1.350	2.000	1.000	1.000	1.000	1.000
Kosten activiteiten	8.235	3.000	2.500	2.500	2.500	2.500
	32.902	23.100	20.400	20.400	20.400	20.400
Promotie						
Advertenties	645	1.000	1.000	1.000	1.000	1.000
Presentaties (werving)	8.187	2.000	2.000	2.000	2.000	2.000
Promotiematerialen	212	1.000	500	500	500	500
Kosten StreekHistorie	5.234	5.700	6.000	6.000	3.000	3.000
	14.278	9.700	9.500	9.500	6.500	6.500
Rentelasten						
	0	0	0	0	0	0
Totaal lasten						
	320.267	283.550	297.600	301.200	305.300	307.900
Ten gunste van vrije reserve	5.016	250			0	0
	325.282	283.800	297.600	301.200	305.300	307.900